Díszedény - Ún. rouge flammé (lángvörös) mázzal

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	4588
Alkotó:	Briffaut, Adolphe / formatervező Sandoz, Alphonse / festő
Gyár / műhely:	Sevres-i porcelángyár
Készítés ideje:	1884
Készítés helye:	Sevres
Jelzés:	talpán masszába karcolva: AB 83 LVD; máz alatt kékkel téglalap alakú keretben: S 83; zölddel: AS; máz felett barnásvörössel bélyegzett kettős körben: RF (Francia Köztársaság) DECORÉ A SEVRES 84 körirattal; a váza oldalán gyári papírcímkén kézzel írt számok: 207 14
Anyag:	porcelán
Technika:	formába öntött; redukáltan égetett lágyporcelánmázakkal; reliefaranyozott
Méretek:	magasság: 25,5 cm talpátmérő: 9,5 cm szájátmérő: 14 cm

Kerek, tagolt, keskenyre összeszűkülő talp, öblös, kupa formájú vázatest, orsós nyak, vízszintesre szétnyíló, tagolt szájperemmel. A felületét borító foltos vörös máz a kínai ökörvérmáz ihletésére, titkának megfejtésével született. Az egységes mázfelületű kínai előképektől eltérően, a redukáló égetés során színét zöldről vörösre váltó máz folthatásainak véletlenszerű szépségét hangsúlyozzák a sévres-i rouge flammé (lángvörös) mázak. A zöldben maradt pöttyök az arany rajzolatú festett indadísz apró virágai. A vázatest vállrészén három ívet rajzol ki a finom, könnyed, fátyolszerű füzérdísz. A szájperemen kékeszölden kikristályosodott rézfoltok alkotnak szegélydíszt.

Az Iparművészeti Múzeum két ízben, 1883-ban és 1885-ben kapott a francia kormánytól ajándékba a sévres-i porcelánmanufaktúrában készített vázákat. Közéjük tartozik ez a kifinomult díszítésű, esztétikai és technikai szempontból egyaránt különleges darab. Jelzéseiből leolvasható, hogy a sévres-i gyárban Lauth Voght által kidolgozott porcelánmasszából Adolphe Briffaut készítette.

A korábban alkalmazott, magas kaolintartalmú, ezért csak 1400 C körül kiégethető, ún. kemény porcelán színes díszítése csak egy következő, alacsony hőfokú égetéssel, máz feletti festéssel volt lehetséges. A távol-keleti, kínai porcelánok anyagának színes mázféleségeit, mint pl. a híres vörös "ökörvérmázat", vagy a halványzöld "szeladonmázat" Európában csak akkor tudták létrehozni, amikor a színeket károsító égetés hőfokát új összetételű masszákkal sikerült csökkenteni.

A kínai "ökörvérmáz" ihletésére született a sévres-i gyárban a lángvörös *rouge flammé* máz. A foltosságot – a kínaiakkal ellentétben – nem tekintették mázhibának, sőt, hangsúlyozták egyedi, megismételhetetlen szépségét. A véletlenszerű foltokat, tűpettyeket e váza dekorfestője, Alphonse Sandoz is kiemelte, arany rajzolatú indákkal kötötte össze, fátyolszerű, könnyed füzérdíszbe foglalta. A felső szegélyen a kristályosodó, zöld mázpöttyök szabályos sora bizonyítja, hogy a redukáló égetés, a gondos hűtés, azaz az égetési technológia művészi hatáskeltő lehetőségeivel is tudatosan éltek a sévres-i mesterek.

Irodalom

- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/76. (Csenkey Éva)
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 186. (Csenkey Éva)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

